

Op til krigsudbrudet i marts kørte en debat på Unge Kunstnere og Kunstformidlers website (www.ukk.dk) om foreningens mulige deltagelse i krigsmodstanden. Der var ikke enighed om hvorvidt UKK skulle deltage i protesterne, og om hvorvidt en faglig organisation skal udtale sig om politiske emner uden for sit fagområde. Der var heller ikke enighed om hvorvidt man overhovedet bør være imod krigen, FN-mandat eller ej. Medlemmernes holdninger syntes at afspejle den danske befolknings i det hele taget: 'Både Og' (både for og imod krigen).

Ud af disse diskussioner opstod en anti-krigsplatform for kunstarbejdere: Kunstarbejdere Imod Krigen – en paraply for en række grupperinger og enkeltpersoner som ønskede at udtrykke modstand. Men hvad vil det sige at en gruppe dannes, at en platform konstituerer sig selv? Om hvad opnås der enighed; hvilke politiske mål og strategier defineres? Og hvilke interne organiseringsformer etableres? Hvad betyder gruppedannelsen overhovedet? Risikerer man at miste den individuelle subjektivitet, som ellers traditionelt er betingelsen for kunstnerrollen? Kan kunstarbejdere overhovedet arbejde kollektivt?

Det blev besluttet at tage udgangspunkt i vores baggrund som kunstarbejdere og kulturproducenter: Vi ville arbejde med repræsentationspolitik. Hvilke visualiseringsformer af modstanden og aktivismen kan der (ny)formuleres? Vi besluttede at bruge den internationale parole 'IKKE I VORES NAVN', som en tilkendegivelse af at vi er en del af en global protest imod krigen i Irak. Hertil blev tilføjet dobbeltheden 'I VORES NAVN' – et forsøg på at komme med konstruktive alternativer til kapitalismen og dens krige.

Vi rettede protesterne mod en dobbelt offentlighed: dels med en reaktivering af demonstrationen som form og socialt rum i den brede offentlighed, dels med en politisering af kunstscenen som en mere specifik offentlighed. Et kæmpe banner med teksten IKKE I VORES NAVN kom op på facaden af Kunstakademiet på Kgs. Nytorv. Det kunne ses af både demonstranter og andre som færdedes på torvet, samt af gæster på vej til Charlottenborgs Forårsudstilling.

For at udbygge argumentationen blev der opsat to skilte med punkter som vi støttede (I VORES NAVN) og punkter vi tog afstand fra (IKKE I VORES NAVN). Forbipasserende kunne underskrive direkte på plakaterne hvis de støttede udsagnene, hvilket skete indtil plakaterne var fuldstændigt overtegnede. Løbesedler blev også spredt – bla. på den sidste dag af Forårsudstillingen – symbolet på kunsten som borgerlig offentlighed og dannelse.

På løbesedlerne og skiltene stod den samme tekst, de ti punkter IKKE I VORES NAVN og de ti punkter I VORES NAVN. Der var i gruppen stor diskussion om disse punkter og om de politiske mål i det hele taget; punkterne repræsenterede således

SPREDT (KRIGS)MODSTAND

kun dét som der var enighed om og ikke gruppemedlemmernes politikker i deres mangfoldighed. Men det var vigtigt at formulere noget og være aktivt kommunikerende – uden at fremstå som et politisk parti. Krigen pågik og vi diskuterede og diskuterede mens 68-generationen som ellers ville ændre verden sad i deres parcelhuse og så TV2. (De landsdækkende TV medier er ikke blot dannende af bestemte værdier i deres underholdningsprogrammer; også nyhedsud-

sendelser propaganderer direkte for Anders Fogh og co.)

Den anden side af aktiviteterne omhandlede en reaktivering af demonstrationsformen: at indsprøjte mere energi og udtryk i modstanden. Ved hjælp af lyd-billeder, paroler og flag søgte vi at skabe en mere social situation, mere interaktiv og dermed ikke baseret på den velkendte form hvor en enkelt taler adresserer 'massen'. Vores kommunikation baserede sig på såvel dialog som forstyrrelse af den almindelige ro og orden. Orden i gaderne fører til uorden i vores hoveder.

I forbindelse med kæde-demonstrationen omkring den amerikanske, den spanske og den engelske ambassade stillede Initiativet Nej Til Krig en vogn med lydanlæg til vores rådighed. Det var vores hensigt at skabe en direkte intervention i det offentlige rum ved hjælp af lyd-billeder blæst ud i kvarteret omkring ambassaderne. Der kom klager over lyd-niveauet fra både beboere og politiet, så uro skabte vi.

Der var dog klar enighed om det ikke var en egentlig fredsbevægelse vi havde dannet og at humanistisk foragelse ikke var vores udgangspunkt. Derimod lagde vi vægten på en kapitalismekritik, og betragtede krigen MOD Irak som et led i en

større krig FOR udbredelsen og opretholdelsen af kapitalismen og dens umættelige ekspansionsstrang – hvad der med et pænt, eller måske snarere beskiddt, udtryk i daglig tale går under betegnelsen nyliberalismen; det vil sige markeds-gørelsen af alt fra produktion og produktivkræfter til følelser, seksualitet, ja, alle tænkelige og utænkelige (sociale) relationer.

Banneret på Kunstakademiets facade fik kun lov til at blive hængende i 10 dage – hvorefter det blev fjernet efter direkte ordre fra Kulturministeriet. Dette skete antageligt da Danmarks absolutte elite skulle til fest på Kunstakademiet nogle dage senere – Prins Henrik, Brian Mikkelsen, og toppen af poppen i dansk kunstliv stod på invitationslisten. Og d'herrer

skulle åbenbart ikke udsættes for dette udsagn. Samtidig skrev Kulturministeren i Jyllands Posten en kommentar som ubetinget støtte til krigen. Med andre ord er det ikke noget problem for den øverste kunstarbejder at udtrykke sig om politiske emner uden for fagets grænser. Vi måtte endnu engang se os overhalet højreom.

I det hele taget udmærkede Danmark sig internationalt, og her tænker vi ikke på sælhundens heroiske fart under havet i den Persiske golf, men derimod på at danskere støttede krigen i langt højere grad end resten af Europa og verden i det hele taget. Hvor tilslutningen op til krigsudbruddet overalt i Europa var på omkring 10 – 20 % var den i Danmark omkring 50%. Måske skyldtes det at krigen ikke blot var for kapitalismen og liberalismen, men også mod muslimer (med vores immigrationspolitik in mente). Den manglende tilslutning til demonstrationerne afspejlede sig også blandt kunstnere og kulturproducenter. I forbindelse med den sidste demonstration (12. april) forsøgte vi at mobilisere kunstarbejderne i en fælles demonstration, men deltagelsen var minimal. Dette kan betyde flere ting, blandt andet at det ikke anses for relevant, cool eller meningsfuldt at gå til demonstration blandt vore kollegaer, og at de fleste føler sig mere individualiserede end kollektivistiske.

Kampen handler derfor ikke kun om repræsentationsformer, men også om mentale processer. Om hvordan vi kan få nyliberalismen ud af vores hoveder.

Kommentarer:
Jakob Jakobsen og Simon Sheikh
Foto: Andrea Geyer m.f.

